



# Dva evra na dan in milijarde



Uresničujejo se napovedi, da bo leto 2013 eno najtežjih doslej v spopadanju z gospodarsko, finančno in v Sloveniji tudi politično krizo. Propadanje podjetij, zapiranje programov, prodaje delov proizvodnje, da bi rešili tiste, na katere je še mogoče kolikor toliko staviti, so na dnevnem redu, odpuščanja tudi. Včeraj Boxmark Leather, danes Mariborska livarna Maribor (MLM), jutri ...

Novo vodstvo Mariborske livarne skuša s sodelovanjem bank upnic, ki so svoje terjatve preoblikovale v večinske deleže, finančno sanirati družbo in z enoletnim moratorijem rešiti, kar se še rešiti da. Pristop, s katerim bi lahko poskusili ohraniti še kakšno slovensko podjetje, če banke ne bi večino časa porabile za reševanje samih sebe.

Čeprav Mariborska livarna od leta 2008 naprej posluje z izgubo, lanska pa bo večja od načrtovane, ne gre za nastalo situacijo v celoti kriviti nekdanje uprave, ki jo je desetletje poosebljal Branko Žerdoner. Vendar bi dober menedžer moral nekatere dogodke predvideti in temu primerno (ne)najemati posojila za investicije, še posebno, če ne vračajo vloženi sredstev. Tudi iskanje trgov, ki bi prenesli ceno razvoja in proizvodnje armaturnega programa srednjega

cenovnega razreda, je bilo neuspešno. Boleč je bil poskus naskoka na ukrajinski trg. Zato je bila odločitev za ukinitve proizvodnega programa baker le še vprašanje časa. Sedaj je na vrsti celotni armaturni program in njegovih 250 delavcev, za katere iščejo razumevanje pri novem kupcu. Odgovornost za večletne rdeče številke bi morali prevzeti tudi lastniki, ki uprave postavljajo in nadzirajo. A so v primeru MLM z nejasno lastniško strukturo avstrijskih delničarjev, v katero so segale tudi lovke slovenskega kapitala, ki je želel lastniško obvladovati Mariborsko livarno, pomagali pahnuti MLM na rob obstanka. Glede na to, da je največji mali delničar z Dunaja v stečaju, pa tudi nima pravega posluha za reševanje MLM. Žal so največje žrtve delavci, v primeru Mariborske livarne še posebno lojalni, saj so januarско stavko, razen redkih izjem, čeprav so se z njo strinjali, preživeli za delovnimi stroji. Skupaj z nejasno poslovno usodo zaposlenih, ki so "na prodaj" v paketu z armaturnim programom, jih je v negotovosti 350. Pri čemer jim je nova uprava nedavno že tako nizke plače, ki jih dobivajo z zamudo, oklestila še za dva evra na dan ... bagatelno v primerjavi s šestimi milijardami evrov propadlih bančnih projektov, ki jih bomo očitno "legalizirali" v slabi banki. Nekatere krivice za slovenski milijardni polom roka pravice že lovi, a med njimi še ni bančnikov. Včeraj bi bil moral na zatožno klop ponovno sestiti Robert Časar zaradi domnevno kaznivih rabot v romunskih poslih Luke Koper, a je nenadoma zbolel in pravdne stroške povečal še za mnenje zdravniškega izvedenca. Prav tako včeraj bi se bilo moralo

pričeti še eno sojenje Ivanu Zidarju, obtoženemu davčnih goljufij in pranja denarja v SCT-ju, a je bila obravnava prestavljena. Upajmo, da ne do zastaranja, čeprav je tudi Zidar slabega zdravja. Na sodbe čaka tudi upokojena gradbena baronica Hilda Tovšak ... Danes sodniki čakajo Igorja Bavčarja in Boška Šrota, ki sta svoje družbe tudi pripeljala na rob propada. Pivovarna Laško se skuša rešiti s prodajo Mercatorja, Dela, Večera ... Koprski Istrabenz pa se skuša obdržati nad vodo z odpisom 75 milijonov evrov bančnih posojil, sicer bo šel v stečaj. Samo lani je nekdanji Bavčarjev imperij pridelal 58 milijonov evrov izgube, dolgovi pa so za 65 milijonov evrov presegali sredstva družbe. Letos je Petrol z nakazilom kupnine za Instalacije rdeče številke znižal za 26 milijonov evrov. Toda tudi ta "pomoč" ne bo dovolj, zato bi vpleteni velemenedžerji neodplačana posojila najraje zmetali v slabo banko. A za temi milijoni, ki bodo na listi slabitev ali celo v slabi banki, stojijo imena in priimki, tudi bančni računi. Doma in v tujini!

**SREČKO KLAPS**

*Odgovornost za večletne rdeče številke bi morali končno prevzeti tudi lastniki, ki uprave postavljajo in nadzirajo*